

KRZCZONOWSKIE STOWARZYSZENIE REGIONALNE

W 2004 r. założone zostało Krzczonowskie Stowarzyszenie Regionalne. Terenem jego działalności jest obszar gminy. Stowarzyszenie ukierunkowane jest na krzewienie wiedzy o dziejach i kulturze Krzczonowa i regionu, jego promocji, a także na ochronę środowiska naturalnego. Ważnym kierunkiem działalności jest dokumentowanie i popularyzowanie bogatego dorobku kulturowego i wkładu mieszkańców do kultury narodowej, stąd działalność stowarzyszenia zmierza do pokazania dokonań, a jednocześnie budzenia dumy mieszkańców. Swoimi działaniami stowarzyszenie wspiera Regionalny Ośrodek Kultury i Sportu w Krzczonowie, gdzie ma swoją siedzibę. Stowarzyszenie mimo krótkiego okresu działalności może poszczycić się konkretnymi osiągnięciami. W 2005 r. rozpoczęło cykl wykładów w ramach ścieżki edukacyjnej dla młodzieży i dorosłych. Wykłady wygłosili m.in.: dr Zygmunt Kozak „Potrzeba mówienia o patriotyzmie” i mgr Kazimierz Spaleniak „Pomniki Adama Mickiewicza i niezrealizowane projekty pomników”. Wykładom towarzyszyła wystawa fotograficzna obrazująca powyższe tematy. Długofalowym przedsięwzięciem środowiska regionalistów krzczonowskich było opracowanie i wydanie monografii Krzczonowa. Temu celowi służyły konferencje regionalne w Regionalnym Ośrodku Kultury i Sportu, w ramach których zrealizowano następujące tematy: doc. dr Jan Gurba „Kzczonów i okolice w świetle archeologii”; prof. dr hab. Anna Sochacka „Dzieje Krzczonowa w średniowieczu” z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie; mgr Kazimierz Spaleniak „Udział mieszkańców Krzczonowa i okolic w powstaniach narodowych” z Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Lublinie; prof. dr hab. Jan Lewandowski „Drogi do niepodległości w 1918 r. z uwzględnieniem powiatu lubelskiego”; dr Andrzej Przegaliński „Stefan Plewiński 1863-1939 - zarys biografii” z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Uczestnicy Pierwszego obozu naukowego w Krzczonowie pod kierunkiem prof. dr Jana Adamowskiego z UMCS wygłosili referaty: „Z badań nad tradycyjną ludową”. Na uwagę zasługują również zaangażowanie miejscowych działaczy regionalnych opracowujących referaty, biogramy i studia do monografii Krzczonowa.

Kolejnym przedsięwzięciem Stowarzyszenia we współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Kultury i Sportu było w 2004 r. zorganizowanie Izby Regionalnej, do której stale gromadzone są eksponaty muzealne z całego regionu. Od 2006 r. Stowarzyszenie zajmuje się redagowaniem i wydawaniem kwartalnika „Kzczonowski Gościńiec”. Wydano i współredagowano wiele folderów, widokówek i innych publikacji zawierających unikatowe materiały historyczne dotyczące regionu krzczonowskiego. Krzczonowskie Stowarzyszenie Regionalne objęło swoją opieką zabytkowe nagrobki na cmentarzu parafialnym, prowadząc społeczne zbiórki do puszek na rzecz ratowania zabytkowych nagrobków. Pierwszym odrestaurowanym był nagrobek Anny Wadolowskiej z Gumowskich – remont ukończono w 2010 r. Inicjatywą godną uwagi jest zorganizowana Galeria Regionalistów w Regionalnym Ośrodku Kultury i Sportu. W ten sposób upamiętniono zasłużone nieżyjące postaci Krzczonowa: Józefa Suchtówny, Józefa Skwarzyńskiego, Józefa Gamaonia, Kazimierza Dadeja, Stanisława Goludy, Janiny Pawlak, Czesława Franciszka Kwiecińskiego, Wojciecha Siemiona. W Izbie Regionalnej utworzono zaś Galerię Twórców Ludowych: Antoniny Kochaniec, Tomasz Małka, Józefa Małka, Wawrzyńca Głaba, Zofii Sałek. To tylko niektóre inicjatywy Krzczonowskiego Stowarzyszenia Regionalnego zrealizowane we współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Kultury i Sportu, Wojewódzką Radą Towarzystw Regionalnych Lubelszczyzny, placówkami oświatowymi, ośrodkami akademickimi, samorządem lokalnym, organizacjami społecznymi. Zarząd KSR: prezes - Teresa Gutek, wiceprezes - Alfreda Zaborek, skarbnik - Elżbieta Noga, sekretarz - Marian Łoza.

Opracowała: Teresa Gutek na podstawie zapisków Kazimierza Dadeja, kronik GOK i ROKiS z lat 1977-2011.

Działalność Krzczonowskiego Stowarzyszenia Regionalnego poprzedziły zjazdy Miłośników Regionu Krzczonowskiego w 1959 i 1980 r., które doprowadziły do powołania Towarzystwa Przyjaciół Regionu Krzczonowskiego. Przez szeregi Towarzystwa przewinęło się wielu doświadczonych regionalistów, ludzi z wielką pasją, kochających krzczonowską ziemię. Ich dorobek jest bardzo duży, dzięki ich działaniom ukazało się wiele artykułów, audycji radiowych i telewizyjnych, filmów krótkometrażowych. Na terenie gminy Krzczonów istniał też oddział Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, które od roku 1950 na tym terenie rozwijało działalność oświatową i kulturalną wśród dorosłych, dzieci i młodzieży oraz kształciło umiejętności praktyczne wśród dorosłych, głównie przez organizację uniwersytetów powszechnych, odczytów, wystaw, klubów. Działo również bardzo prężnie Towarzystwo Kultury Teatralnej, którego członkami byli m.in. członkowie kabaretu „Rzep”. Regionalizm w Krzczonowie trwa dalej i rozwija się. W historii regionalizmu zasłużyły się następujące osoby: Józefa Suchtówna, Józef Skwarzyński, Józef Gamań, Kazimierz Dadej, Stanisław Goluda, Leon Różański, Janina Pawlak, Franciszek Cioczek, Mikołaj Siemion, Wojciech Siemion, Czesław Franciszek Kwieciński, Leokadia Jasienowicz, Leokadia Ruchlicka, Józef Małek, Jan Małek, Genowefa Mazur, Maria Mazur.

55 lat Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej
2012 - Międzynarodowy Rok Spółdzielczości

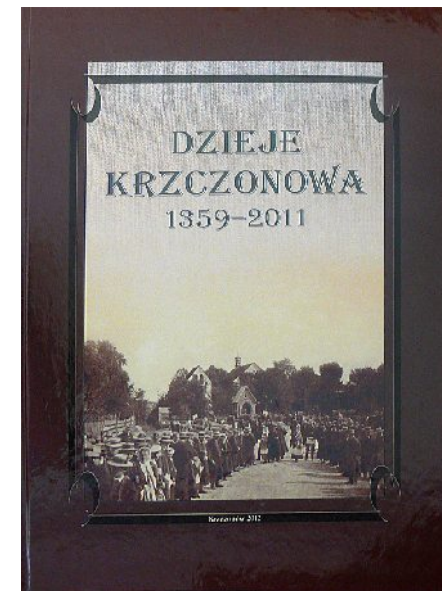
Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Krzzonowskie Stowarzyszenie Regionalne

Spotkanie z cyklu

Regionalizm jako forma promocji regionu

Na krzczonowskim gościńcu

Dom Kultury LSM
zaprasza

Pochodzenie nazwy miejscowości Krzczonów

Krzczoneń należy do grupy najstarszych osad na terenie ziemi lubelskiej i dlatego obraz jego dziejów sprzed XIV w. jesteśmy w stanie odtworzyć jedynie w sposób hipotetyczny, mający jednak dość duże uzasadnienie w pośrednich danych źródłowych oraz znaleziskach archeologicznych. Już analiza nazwy miejscowości wiele mówi o jej wczesnym pochodzeniu. To zapewne było powodem polemiki językoznawców i historyków na temat etymologii nazwy „KRZCZONÓW”.

Jako pierwszy wypowiedział się na ten temat w 1902 roku Władysław Koźmian, który stwierdził, że „według tradycji miejscowej, Krzczonów otrzymał swoją nazwę od tego, iż tu się chrzcili Arjanie lubelscy”. W dalszej dyskusji głos zabrali: Jan Michał Rozwadowski, Karol Podkański, jednak spór ten na początku XX w. nie przyniósł wyjaśnienia etymologii nazwy. W latach dwudziestych Aleksander Kossowski kategorycznie zaprzeczył pobytowi arian w Krzczonowie. W latach powojennych odłączenia arian z Krzczonowem, choć w dalszym ciągu wywodzono jego nazwę od słowa „CHRZCIC”. Świadczą o tym prace Czesława Kosyła i Stanisława Rosponda. Obaj badacze zaliczają nazwę „KRZCZONÓW” do nazw dzierżawczych, wskazujących na osobę pierwszego osadnika lub właściciela, od którego imienia lub przezwiska utworzono nazwę miejscową (KRZCZONÓW, tzn. osiedle należące do KRZCZONA). Należy stwierdzić, że nazwę Krzczonów można zaliczyć także do grupy nazw topograficznych, tj. związanych z pewnymi cechami terenu (w tym przypadku z występowaniem w tej okolicy wielu źródeł - KRCON w języku staroczeskim). A o tym mówi już współczesna hipoteza dotycząca etymologii nazwy Krzczonów. Twórcą jej jest Stefan Wojciechowski, który - biorąc pod uwagę biogeograficzne analogie w lokalizacji czterech polskich Krzczonów oraz administracyjno-kościelne zjawiska rozwoju biskupstwa krakowskiego - doszedł do wniosku, że każda z tych miejscowości leży na wywierzyskach źródeł. Źródła te wytryskują ze skalistych podłożu u stóp wzgórz, dawniej obficie zalesionych, a więc najlepszych dla pierwotnego osadnictwa. Każdy z Krzczonów leżał dawniej na pograniczu biskupstwa krakowskiego - Krzczonów lubelski na krańcu wschodnim, a więc dotąd sięgały wpływy dynastii Przemyślidów w X w. Stąd też nazwę Krzczonów Stefan Wojciechowski wywodzi od staroczeskiego wyrazu „KRSCON”, oznaczającego krynicy, źródło żywej wody. Za Stefanem Wojciechowskim hipotezę tę przytacza Bogumił Mikulski, który dodaje, że wszystkie wsie o tej nazwie są położone na terenach objętych podówczas wpływami czeskimi i we wszystkich występują źródła wody.

Anna Kamińska, *Pochodzenie nazwy miejscowości Krzczonów - środowisko przyrodnicze*, [w:]
Dzieje Krzczonowa 1359-2011, Krzczonów 2012, s. 17

55 lat Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej
2012 - Międzynarodowy Rok Spółdzielczości

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Krzczoneńskie Stowarzyszenie Regionalne

serdecznie zapraszają na koncert i spotkanie z cyklu

Regionalizm jako forma promocji regionu

Na krzczonowskim gościńcu

Prowadzenie: **Kazimierz Spaleniec** i **Teresa Gutek**

W programie:

- Kazimierz Spaleniec – „Krzczoneńskie ruch regionalny”,
- wystąpienie Wójta Gminy Krzczonów Mariana Podsiadłego,
- prezentacja multimedialna – „Gmina Krzczonów”,
- prezentacja wydawnictwa „Dzieje Krzczonowa 1359-2011”,
- przedstawienie autorów monografii; wręczenie „Złotej odznaki KSR” i egzemplarzy autorskich,
- Teresa Gutek - „Plany i zamierzenia wydawnicze KSR”,
- część artystyczna

Koncert „**Wesele krzczonowskie – Różgowiny**” w wykonaniu zespołu ROKiS, „**Krzczoneńcy**”.

Spotkanie i koncert odbędą się
w czwartek 4 października 2012 r. o godz. 18:00

w sali widowiskowej Domu Kultury LSM
w Lublinie, ul. K. Wallenroda 4a, tel. 81 743 48 29

www.domkulturyism.pl

Wstęp wolny